

Fordaq: Biomasa reprezinta o oportunitate pentru sectorul forestier si o sansa pentru sectorul energiei din România

Aproximativ 1,5 milioane de gospodarii din România au facut trecerea de la încălzire cu lemn la ce pe gaze, în perioada 2014 - 2025, context în care România nu are încă o strategie a biomasei, iar un astfel de document ar însemna o oportunitate pentru sectorul forestier si o sansa pentru sectorul energiei, sustine presedintele Comunitatii Forestierilor - Fordaq, Catalin Tobescu.

"Din cauza fenomenului de uscare a padurilor, avem un exces de resursa de lemn de foc în piata si un deficit de lemn pentru industrie. Lectia austriaca: o strategie energetica centrata pe biomasa, cu beneficii sociale, economice si de mediu. Fara valorificarea biomasei, nu vom reusi sa facem lucrarile de îngrijire a padurii. Este timpul sa ne unim pentru o astfel de strategie. Fara o astfel de strategie, ramânem într-un declin al industriei lemnului si cu blocaj în administrarea padurilor (...) România nu are o strategie a biomasei. Aproximativ 1,5 milioane de gospodarii au trecut de la încălzire cu lemn, la gaze, între 2014 si 2025. Concomitent, avem peste 2.100 de localitati, dintre care 200 de orase, care nu au acces nici la reseaua de gaze si nici la sisteme centralizate de încălzire", afirma Tobescu, într-o analiza de specialitate.

Acesta mentioneaza ca gospodariile care au ales sa treaca la încălzirea cu gaze provin, în mare majoritate, din rândul celor care se încălzeau cu lemne.

"Exista si o crestere lenta a gospodariilor care se încălzesc cu pompe de caldura. Cifra, probabil, este undeva la 0,5% - 1% dintre gospodarii, respectiv între 40.000 si 80.000. Daca transpunem cifra de 1,5 milioane de gospodarii care au renuntat la încălzirea cu lemn în piata lemnului de foc, va las pe dumneavoastra sa socotiti consumul de lemn de foc care a disparut din piata si care a condus la situatia pe care o avem pe acest segment de piata: cerere slaba, mai mica decât oferta. Probabil, azi, au mai ramas trei milioane de gospodarii care se încălzesc cu lemn de foc. Este încă foarte mult în balanta consumului energetic al României", subliniaza Catalin Tobescu.

Potrivit specialistului, starea actuala si problemele sectorului forestier arata o contractare, în perioada 2014 - 2025, cu o lunga perioada de centrare a politicilor publice exclusiv pe combaterea taierilor ilegale si o înțelegere simplista a "protecției padurilor" ca extindere a ariilor protejate si non-interventie.

"A urmat o lunga adaptare a consumului la resursa disponibila, cu contractia consumului. Rezultatul: o scadere uriasa atât a resursei disponibile pentru industria lemnului, cu afectarea potentialului de dezvoltare al acesteia, si o marginalizare a resursei de biomasa - în special lemn - în mixul de resurse energetice de tranzitie catre energii regenerabile, cu o scadere accentuata a gospodariilor care se încălzesc cu lemn de foc si, implicit, o scadere a consumului de lemn de foc. (...) Din pacate, setul de politici de combatere a taierilor ilegale nu a fost dublat de un astfel de set de politici de sustinere a dezvoltării potentialului sectorului (...) Anul 2023 a fost anul contractiei dramatice a industriei lemnului confruntata cu preturile prea mari ale resursei - o scadere de 25% a productiei. Scaderea productiei în industria lemnului a continuat si în 2024-2025", explica seful Fordaq.

În viziunea reprezentantului asociatie de profil, pe segmentul resursei de biomasa pentru energie, potentialul este urias pentru biomasa forestiera, "dar este nevoie de o inflexiune în politicile publice care sa sustina aceste dezvoltari.

"Nu este doar o oportunitate pentru sectorul forestier, este o sansa pentru sectorul energiei din România, pentru ca biomasa este regina energiilor regenerabile pentru sectorul de încălzire. Oportunitatile sunt: includerea biomasei

în mixul de resursa pentru salvarea sistemelor centralizate de încălzire, sustinerea tranzitiei la sobe, centrale si seminee moderne pentru gospodariile care se încălzesc cu lemne, sustinerea instalarii centralelor pe peleti, programe de sustinere a instalarii de sisteme districtuale de încălzire pe biomasa pentru comunitati locale si orase mici", este de parere Tobescu.

Datele Fordaq arata ca, în România, 1,2 milioane de gospodarii sunt conectate la sisteme districtuale de încălzire, cu puncte termice care se pot converti catre biomasa. În acelasi timp, gospodariile care se încălzesc cu lemne nu beneficiaza de niciun sprijin din partea statului, în comparatie cu cele conectate la sisteme centralizate (subventii medii de 50% din pretul gigacaloriei) si cele care se încălzesc cu gaze.

În contrapartida, un exemplu de bune practici pe segmentul energiei obtinute cu ajutorul biomasei, este Austria. Astfel, tara a eliminat complet centralele pe carbune, iar energia nucleara este controversata si nu face parte din mixul de energie luat în considerare de catre autoritati, noteaza presedintele Fordaq.

În acest context, în Austria, la ora actuala, energia din biomasa este principala sursa de energie regenerabila, cu 50% din productie, urmata de hidroenergie - cu 32%.

"Austria are peste 2.500 de centrale de încălzire de district, care asigura energie termica în tot atâtea localitati. Practic, sunt putine localitati care sa nu aiba o centrala de district pe biomasa. În strategia sa energetica, Austria prevede conectarea în fiecare an a 40.000 de gospodarii noi la sisteme centralizate pe biomasa/centrale, pe peleti/sobe moderne pâna în 2040, ponderea energiei din biomasa în sistemele de încălzire centralizata, inclusiv în marile orase, urmând sa creasca. Concomitent, biogazul rezultat prin diverse tehnologii din biomasa agricola si forestiera este considerat resursa care va asigura, pâna în 2040, tranzitia de la gazul fosil. Tehnologiile sunt mature si disponibile. Dezvoltarea acestor tehnologii a facut din Austria principalul furnizor de solutii de energie din biomasa la nivel european", precizeaza Tobescu.

Analiza de specialitate releva faptul ca, în paralel cu dezvoltarea acestui segment al biomasei, au fost create 24.000 de locuri de munca, de sapte ori mai multe decât daca s-ar utiliza combustibili fosili.

În plus, sectorul energiei din biomasa din Austria genereaza o cifra de afaceri de 4,5 miliarde de euro, în timp ce utilizarea biomasei în generarea de energie a redus bilantul de carbon cu 13 milioane tone de CO₂ în 2024.

"Austria este una dintre putinele tari europene care se apropie de tinta de 40% energii regenerabile în mixul energetic. România este la 24%, iar din acest 24%, o contributie de 60% o are uriasul consum de lemn de foc al populatiei, cu energia din biomasa rezultata si contorizata ca energie regenerabila. Fara valorificarea biomasei, nu vom reusi sa facem lucrarile de îngrijire a padurii. Beneficiile pe care le-ar putea avea România cu o strategie asemanatoare cu cea a Austriei vor fi cel putin duble, având în vedere marimea tarii. Este un potential de dezvoltare urias, dar, si mai important, este singura sansa ca sa valorificam lemnul din lucrarile de îngrijire ale padurii si sa facem lucrarile de protectie fitosanitara. Altfel, vom ramâne cu Centura Verde a Bucurestiului în starea deplorabila în care a adus-o "protectia", cu padurile neîngrijite, cu CET-urile pe carbune, falimentate de taxele pe carbon, cu lemne carate cu sacosa la bloc în orasele României", atrage atentia reprezentantul Fordaq.

Totodata, Tobescu avertizeaza asupra faptului ca, desi România se bazeaza, în urmatorii 9-10 ani, pe aportul suplimentar de 8-9 miliarde de metri cubi de gaze din Marea Neagra, dupa acest interval "în care aportul acesta de gaz suplimentar se va termina, vom ramâne cu un deficit anual de 6-7 miliarde metri cubi si cu un sector al energiei nemodernizat, cu taxe de carbon uriase".

"Ca ordin de marime, numai CET-ul din Craiova, intrat recent în insolventa, trebuie sa achizitioneze certificate de carbon de aproximativ 60 de milioane de euro, anual, si pentru ca nu a avut bani sa le achizitioneze plateste o penalitate care dubleaza suma. În loc sa investim acesti bani în modernizare, îi aruncam pe fereastra", a mai spus

Catalin Tobescu.